

Fysik

Didaktikutveckling på Aggarpsskolan

SVEDALA KOMMUN

VLG

Utveckla modeller som stöd för förskolor och skolor i att utveckla undervisning och didaktik på vetenskaplig grund.

Utveckla modeller som stöd för förskolor och skolor i att utveckla undervisning och didaktik på vetenskaplig grund.

Kartläggning, kvalificera förmåga till analys

Kartläggning av förutsättningar och behov på Aggarpsskolan kopplat till fysikämnet, tex behörighet, kompetens, insikter, förutsättningar.

Utveckla modeller som stöd för förskolor och skolor i att utveckla undervisning och didaktik på vetenskaplig grund.

Kartläggning, kvalificera förmåga till analys

Kartläggning av förutsättningar och behov på Aggarpsskolan kopplat till fysikämnet, tex behörighet, kompetens, insikter, förutsättningar.

Utvecklingsstöd, kvalificera didaktikutveckling

Insatser för att utveckla ämnesdidaktik och fysikundervisning på vetenskaplig grund. Tillämpning av teori i praktik utifrån lärarnas behov för att utveckla beprövad erfarenhet på Aggarpsskolan.

Utveckla modeller som stöd för förskolor och skolor i att utveckla undervisning och didaktik på vetenskaplig grund.

Svedala Aggarpsskolan

Kartläggning, kvalificera förmåga till analys

Kartläggning av förutsättningar och behov på Aggarpsskolan kopplat till fysikämnet, tex behörighet, kompetens, insikter, förutsättningar.

Utvecklingsstöd, kvalificera didaktikutveckling

Insatser för att utveckla ämnesdidaktik och fysikundervisning på vetenskaplig grund. Tillämpning av teori i praktik utifrån lärarnas behov för att utveckla beprövad erfarenhet på Aggarpsskolan.

Gå från specifik till generell modell

Både databaserad analys och metoder för utveckling av naturvetenskaplig didaktik utarbetas under 2020 för att 2021 kunna tillämpas i andra ämnen.

Utveckla modeller som stöd för förskolor och skolor i att utveckla undervisning och didaktik på vetenskaplig grund.

Aggarpsskolan
Svedala

Kartläggning, kvalificera förmåga till analys

Kartläggning av förutsättningar och behov på Aggarpsskolan kopplat till fysikämnet, tex behörighet, kompetens, insikter, förutsättningar.

Utvecklingsstöd, kvalificera didaktikutveckling

Insatser för att utveckla ämnesdidaktik och fysikundervisning på vetenskaplig grund. Tillämpning av teori i praktik utifrån lärarnas behov för att utveckla beprövad erfarenhet på Aggarpsskolan.

Gå från specifik till generell modell

Både databaserad analys och metoder för utveckling av naturvetenskaplig didaktik utarbetas under 2020 för att 2021 kunna tillämpas i andra ämnen.

Från fysik till andra ämnen - möjligt tänk även för Aggarpsskolan.
Gå från specifik till generell - möjligt tänk även för ULF-arbetet.

Arbetsidé

A graphic of a zipper is used to represent a three-year work plan. The zipper pull is at the bottom left, and the zipper teeth extend upwards and to the right, forming a large '3' shape. The three years of the plan are labeled along the teeth: 'År 1' at the bottom left, 'År 2' in the middle, and 'År 3' at the top right.

År 1
Didaktikutveckling
under ledning
av lektor.

År 2
Didaktikutveckling
med stöd av
lektor.

År 3
Didaktikutveckling
på egen hand.

Varför Aggarpsskolan?

- VLG har beslutat att försöksverksamheten behöver avgränsas för att bli hanterbar och för att vi ska kunna dra lärdomar. En större skola med flera NO-lärare är lämplig för försöksverksamhet.
- Utifrån jämförelse av aktuella resultat samt utifrån Skolverkets likvärdighetsindex är Aggarpsskolan den skola som har störst behov och som bör prioriteras.

Mer fokus på undervisning!

"I de utvecklingsarbeten som genomförts så finns inte heller undervisningen i fokus. Insatserna handlar om ämnesövergripande projekt, språkutvecklande arbetssätt i alla ämnen. Basen för den här skolan måste var att utveckla den reguljära undervisningen för den elevgrupp som finns".

SVEDALA KOMMUN

Anette Jahnke

ifous
FOKUSERAR

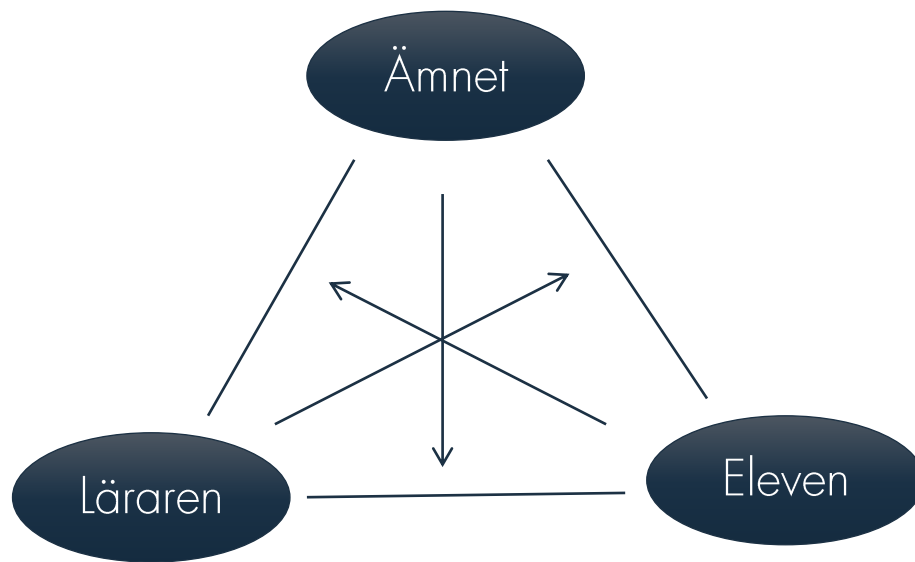

VARFÖR
FÖRBÄTTRAS INTE
ELEVRESULTATEN
TROTS ALLA INSATSER?

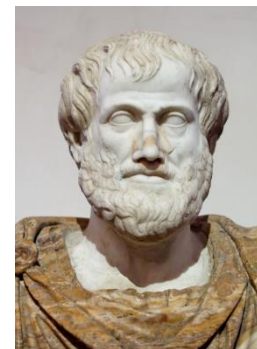
En fördjupad nulägesanalys
av en gymnasieskola

Anette Jahnke & Åsa Hirsh

En didaktisk modell

SVEDALA KOMMUN

Aristoteles
384-322 f. Kr.

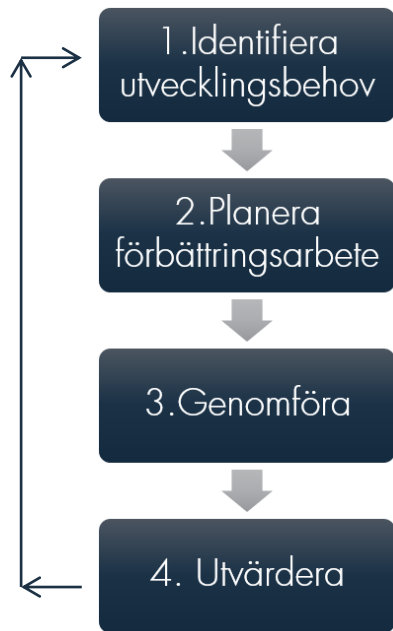
Johan Amos Comenius
1592-1670

Bronäs modell

Ur "Ämnesdidaktik- en undervisningskonst"
(Bronäs, 2016 s.17)

Fyra faser

*Ett undersökande
tillvägagångssätt!*

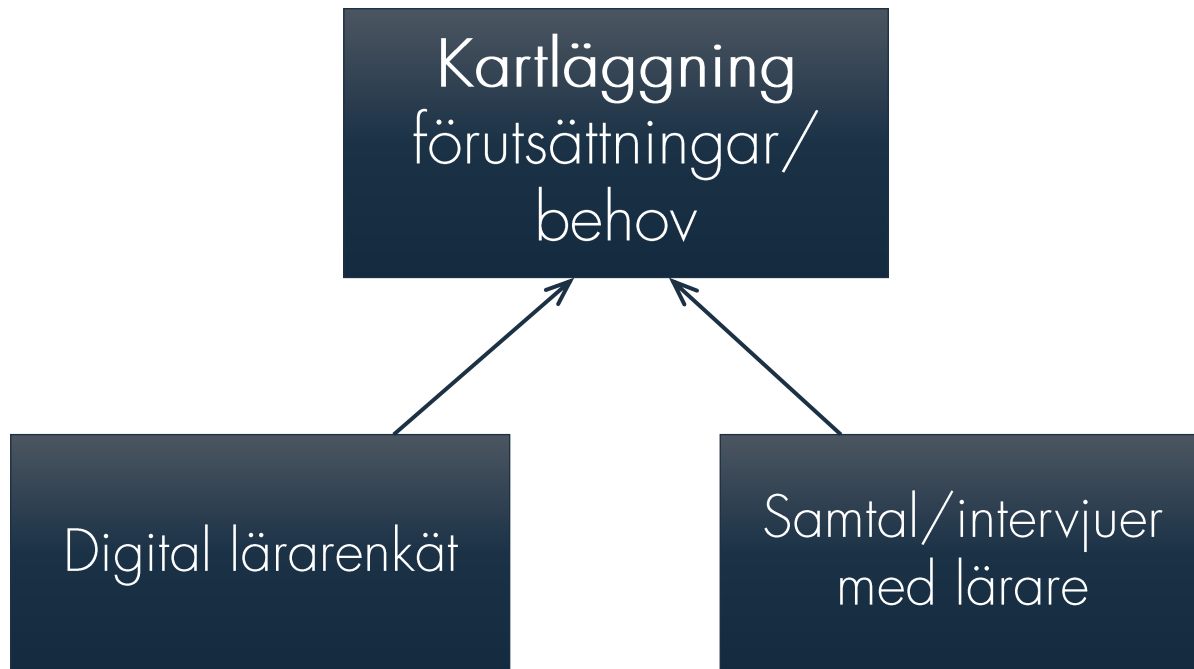
*Utgå från lärares behov
Allt i samråd med lärare
och rektor*

1. Identifiera utvecklingsbehov

- Forskningsöversikter
(nationella/internationella)
- Rapporter från Skolverket,
Skolinspektionen, Högskoleverket
- Resultat (betyg/NP)
- Enkätutvärderingar (lärare)

1. Identifiera
utvecklingsbehov

Den digitala lärarenkäten

1. Behörighet
2. Kompetenser/utvecklingsbehov
3. Resurser i fysikundervisning

A. Behörighet

- Har du lärarlegitimation och i vilka ämnen?
- Hur många år har du sammanlagt undervisat i NO- ämnen vid slutet av detta läsår?
- Hur gammal är du?
  - Under 25
  - 25-29
  - 30-39
  - 40-49
  - 50-59
  - 60-69
- Vilken är den högsta formella utbildning som du har slutfört?
  - Högskoleutbildning upp till två år
  - Universitets- eller högskoleutbildning motsvarande kandidatexamen
  - Universitets- eller högskoleutbildning motsvarande magister- eller masterexamen
  - Forskarutbildning (licentiat- eller doktorsexamen)

A. Behörighet forts.

- Vilket/vilka områden var din eftergymnasiala utbildning i huvudsak inriktad mot?
  - Matematik
  - Fysik
  - Biologi
  - Kemi
  - Naturgeografi/ geovetenskap
  - Teknik
  - Lärarutbildning i matematik
  - Lärarutbildning i fysik
  - Lärarutbildning i kemi
  - Lärarutbildning i Biologi
  - Lärarutbildning med inriktning mot naturkunskap
  - Allmän lärarutbildning
- Hur många högskolepoäng har du läst i följande ämnen:
(en termin motsvarar 30 högskolepoäng)
  - Matematik
  - Fysik
  - Kemi
  - Biologi
  - Naturkunskap

B. Kompetensutveckling

- Har du under senaste åren deltagit i kompetensutveckling som avsett något av följande:
  - *ämneshåll i fysik*
  - *pedagogik/ metodik inom fysik*
  - *ämneshåll i Fysik*
  - *integration av informationsteknologi (IT) i fysik*
  - *utveckling av elevernas kritiska tänkande eller undersökande färdigheter*
  - *bedömning av kunskaper i fysik*
  - *bemötande av enskilda elevernas behov.*
- Hur många timmar har du sammanlagt ägnat åt formell kompetensutveckling (workshops, seminarier eller liknande)?
  - *Inga*
  - *Mindre än 6 timmar*
  - *6-15 timmar*
  - *16-35 timmar*
  - *mer än 35 timmar*

Grundskola

- Hur väl förberedd känner du dig för att undervisa inom följande områden (teori och experiment):
(mycket väl förberedd, ganska förberedd, inte förberedd)
  - *Fysikaliska tillstånd och förändringar i materia (förklaring av egenskaper som resultatet av rörelse och partikelavstånd; fasövergångar, värmeutvidgning samt förändringar i volym och/eller tryck)*
  - *Energins former, omvandlingar, värme och temperatur*
  - *Grundläggande egenskaper/uppträdande hos ljus(reflektion ,refraktion, ljus och färger, enkla stråldiagram) och ljud (fortplantning genom olika medier, volym, tonhöjd, amplitud, frekvens)*
  - *Elektriska strömkretsar (strömriktning, typ av strömkretsar - parallell-/seriekopplade) samt egenskaper och användning av permanentmagneter och elektromagneter*
  - *Krafter och rörelse (olika slags krafter, grundläggande beskrivning av rörelse, effekterna av densitet och tryck)*
- Övriga kommentarer:

C. Resurser i fysikundervisning

- Har din skola en NO-sal?
- Är salen utrustad med material som är nödvändig till demonstrationer/laborationer inom fysik?
- Hur stor andel av undervisningstiden inom NO-ämnen ägnar du åt:
  - Biologi
  - Kemi
  - Fysik
- Upplever du att elever får till tillräckligt med tid i NO-salen?

Samtal/intervjuer

1. Etablera kontakt/kommunikation
2. Komplettera info från den digitala enkäten (semistrukturerade intervjuer)
3. Skaffa en preliminär uppfattning av värden, föreställningar, handlingar och metoder i undervisningen

Exempel på frågor :

- Kunskap om elevers förståelse av abstrakta begrepp, elevers missuppfattningar av fysikaliska begrepp/företeelser
- Behov i metodik (experiment och demonstration)
- Uppdateringsbehov i fysikens olika grenar
- Kunskap i kognitiv forskning (ex kognitiv belastningsteori)
- Lärares kunskap, att skilja mellan NV-ämnena

2. Planering

- Analysera resultat
- Rapportera ledning för beslut om insatser.
Ta fram en plan för arbetet – ramar och mål.
- Kontinuerlig dialog med skollädaare kring
logistik (avsatt tid, plats..etc)

3. Genomförande: *Hur*

EXEMPEL:

- Litteratur- eller forskningscirklar
- Learningstudy
- Workshops i teori / praktik
- Inspirationsföreläsningar
- Organisera studiebesök

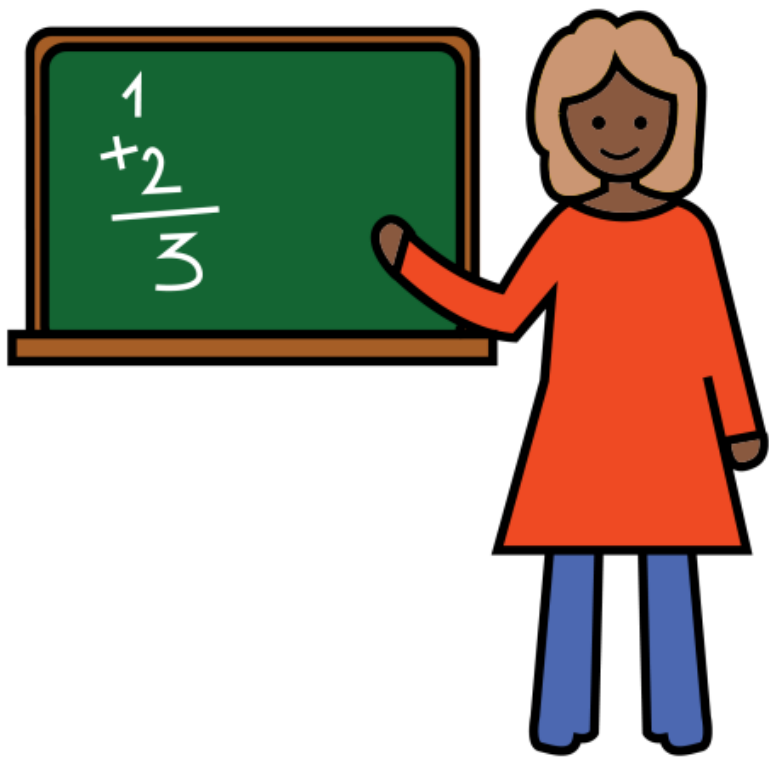

VARIATION
behovsanpassa

Oavsett form...

- Lärare kommer i kontakt med forskning i ämnesdidaktik
- Möjlighet till didaktiska diskussioner inom utvald område
- Utbyte av erfarenheter, kunskaper och kompetens mellan lärare

Lärare vs Kock

Spin-off produkter 😊

- Modell för andra skolor för didaktiskt utvecklingsarbete
- Kunskap till andra ämnen i skolan (tex från arbete med kognitiv forskning)
- Frön till "NO-kunskapsbas i Svedala Kommun"
- Kontakt med universitet
- Gemensamma projekt med universitet

Arbetsgång för arbetet

- 1 Möte med skolledning.
Ramar och struktur för arbetet.
- 2 Introduktion för personalen rektor (och lektor?)
- 3 Genomförande av digital kartläggning
- 4 Samtal och intervjuer med lärare
- 5 Återkoppling av identifierade utvecklingsbehov
till skolledning, beslut om didaktik-
utvecklingsarbete samt ev. andra behov.
- 6 Påbörja arbete med didaktikutveckling.
- 7 Avstämning med skolledning efter en viss tid
– en gång per termin eller vid behov.

Diskussion

- Förutsättningar för didaktiska forum.
Hur ofta? Hur länge? Deltagare? Kontaktperson/
samordnare! Forum för spridning?
- Tidsplan - Beslut om datum.

Vilma.zela@svedala.se